

Cvetka Bevc

Posestrima

Foto © Marr

Beli kamen

Nisva sklenili zaveze v svečanem obredu,
mešanju krvi ali sveti prisegi deklic,
ki sta si izbrali skupen grob,
ko je bilo najino sonce še mlado.

Postala si moja posestrima,
ko sem ti v dlan položila beli kamen,
da ga pred spanjem skriješ pod blazino
in mi ga naslednjega dne vrneš,
ozaljšanega s svojimi sanjami.

Potem bi morala jaz narediti isto,
dopustiti, da se odtisne v kamen tisto,
kar zraste iz nekega drugega sveta,
resničnega bolj kot najina otroška igra.

A nisem. Postala sem tvoja posestrima,
ker sem ustavila igro, preden se je začela,
nikoli ti nisem zmogla vrniti kamna,

kot ožgana vešča je trepetal na mojih prsih,
prisluškovala sem krikom,
ki jih je vanj izdolbla tvoja tema,
razjarila belino, da je v barvah izpisala
tvoje prestrašene stavke o nemoči,
kadar ne moreš prestreči očetovega udarca,
ki je namenjen mami, ker njo bolj boli.

Najin ritual posvečenja je postala skrivnost,
poškropljena s krvjo iz tvojega nosu,
do brezupa zdrgnjena z raztrgano majico in še čim,
zaveza otrok, zaznamovana s prisego o molku.

Zato sem samo zate postala krhka kot bilka.
Naučila te je, kako se okleniti njene moči,
kako preplesti korenine in razžariti rast,
da sva se lahko skupaj pognali v nebo.

Tebi, mala posestrima

Samo kadar si mi dovolila, sem vstopila
v tvoj Skriti vrt, kjer ni bilo prostora
za solze. In ne za smeh. Samo za Nič
in tvojo veliko samoto, ki se je raztezala
od kota spalnice do kuhinje,
napolnjene z razbitimi skodelicami.

Kako sem hlepela po tvojem zaupanju.

Zvesto sem prevajala tvoje besede,
kadar si se trmasto oblekla v molk,
priznam, izgubljala sem njihov pomen,
ko sem poskušala govoriti v tvojem jeziku,
s kičastimi podobnicami sem zaman
krasila brezup, ki ti je prepojil možgane,
da je tvoje oko bilo vedno bolj strašno.
In je bilo zate vedno manj luči iz nebes.

A ti si bila moja mala prerokinja,
videla si apokalipso, v kateri
so gorele tvoje polomljene igrače,
ob ognju si posedala s črnim spakom,
ki ti je zamešal karte tarota,
zakričala si njemu, meni, celemu svetu:
“Ne bom živela kot moja mama.”

Le zakaj sebi nisi nikoli izrekla tega ...

Mogoče le takrat, stoletja kasneje,
ko si se dotikala roba vesolja
in se prepričevala, da si bila rojena
iz davnega prekletega pokolenja.

Vem, da je takrat bilo prepozno,
da bi še kdo drug – razen mene –
prepoznal tvoj jaz v grizenju nohtov,
ponečedeni postelji šolarke in beganju

na valovih vsemogočnih laži,
ki so bile bližje resnici kot vsaka razlaga
učiteljic o tvojem nevidnem prijatelju,
izumitelju plastenke s slano vodo,
ki naj bi ti, žejni, potešila hrepenenje.

Mogoče si je popila preveč
in nisi znala živeti z izbrisano prihodnostjo
vseh razrezanih otrok, prihodnostjo,
v kateri je kot ustavljanje vrtiljaka
izginjalo najino otroštvo.

Njena violina

*“Ali misliš, da te lahko policaj,
predsednik, učiteljica ali bog
kaznuje zaradi skrite misli in želje,
če želiš nekomu smrt in to,”* me je
med vrtanjem po nosu vprašala,
kot da hoče vedeti, kaj je za malico.

Bebljala sem nekaj o odpuščanju,
čeprav ne čisto prepričana,
da bo to pomagalo razkaditi oblake,
ki so se nabirali na njenem čelu.

Pa jih je hitro pregnal njen smeh.
“Igram violino, da ne razmišljam o umoru,”
se je hihitala, ko je hitela po strunah,
da bi pregnala podivjane misli,
ni več jedla, ni več spala, na njenem
šolskem stolu se je nabiral prah,
dan za dnem je igrala, preglasila
prepir in vse, kar je sledilo,
izvabljala melodijo za očeta in mamo,
za razbitine njune sanjske ladje,
kot poblazneli godec pred peklom je
igrala s krvavimi blazinicami prstov,
da bi odslužila kazen za svoje besnilo,
ki je nenadoma raztrgalo strune
in prelomilo inštrument na dvoje.

“Zdaj ne bo treba nikomur umreti.”

Preluknjani lonci

Kako je rada pripovedovala zgodbe,
moja posestrima, mala satanela,
ta udomačena grožnja, ki me je strašila
z zgodbo o dečku, velikem
za pol njene roke, najbrž kar celo,
ki na nekem oblaku skupaj z angeli
prepeva o ljubezni in takih stvareh.

*“In če lepo poje, mu takrat,
ko je dan noči enak, zrastejo krila,
da se vsaj za hip spusti na zemljo ...”*

Takrat v kuhinjah nesrečnih mest
išče lonce, bolj strašne kot on,
iz kril si utrga najdaljše pero,
prebada z njim dno vsakega lonca,
da prebičan izda vodo, ki zdrsne
iz njega kot krivi plod iz maternice.

Kadar je prepozen in se lonci
že bohotijo na ploščah kot generali
pred bitko, le ugasne štedilnik
ali vrele mehurčke spremeni v led.

*“Še raje razstrelji električno napeljavo,
da ogenj vodi ne zmeša glave.
Saj vendar mora očuvati njih,
človeške mladiče, da ne bodo kot on
v vreli vodi spoznali črnine sveta ...”*

Zato je ona za vsak primer v domači hiši
preluknjala kar vse lonce po vrsti.

*“Ker nikoli ne veš, kaj se zgodi,
ko nekdo zapleše peklenski ples.
Če pade en udarec, jih lahko tudi sto ...”*

Ni dočakala tistega dne, ko so nekoč
strokovnjaki zbrali primere pretepenčkov,
tako so jim rekli, ko so odkrili njihove smrti,
za druge so bili mali ranljivci žrtve nečesa,
česar nihče ne zna natanko poimenovati,
niti sodni zapisniki ne, kaj šele
z lepo pisavo izpisana strokovna ocena,
zaman poskuša določiti stopnjo groze,
ki jo je čutil on, bodoči mali angel,
ko se je zvirajoč pod trdim prijemom moža
z nožico dotaknil površine vrele vode,
preden je v njej izginil še njegov obraz.

Tu sem, zate ...

*“Kamnita tla so lahko tako primerna,
da na njih trešči moja glava,”* si mi rekla.

*“Kamen je neskončno nežen,
samo moževa roka je groba.”*

Poraščena je s tvojimi kriki,
videla si jo, ko si se za hip izmuznila
iz telesa. Da se ti je zdelo,
da se to dogaja njej,
ki ti je na las podobna,
in si ti obvisela na lestencu,
od koder si resnico bivanja
opazovala skozi umazane naočnike.

Da ti je bilo ob njegovih
udarcih bivati lažje ...

Sovražim tvojo potrpežljivost,
a ti je ne smem oponesti.
Pravila igre se prehitro menjajo.
Vem, da v sebi premlevaš sanje,
v katerih se igraš z bodalom ...

*“Izpovedi pretepenih žensk
so kot moška vodica po britju –
prehitro se razdišijo,”* se norčuješ.

Cinizem je začimba za večerjo,
ki jo za njega pripravljaš iz skritih solz.

Ker nisi zmogla zbežati. Nisi hotela zbežati.
Ker njegove obljube tako hitro zavozlajo noge.
Ali ker si predolgo poročena s strahom.

Ne morem umiti tvojih misli, posestrima.
Ne prepričujem te, da je v nežnosti kamna
napisana tajna o tvoji moči.
In da iz razparanega neba lahko
nate dežujejo le ugasle zvezde.

Samo tu sem, zate, ko bo treba ...

Osmič

Statistike o nasilju nikoli ne lažejo.
Sedemkrat se zgodi, preden se zgodi.
Tudi tebi. Še hitreje kot tvoja mama
si se vračala k njegovi roki,
ki je prepevala znano pesem tvojega
otročstva o hudobnem volku,
ki si je kdaj nadel očetovo podobo.
In potem moževo. Ker tako pač gre,
si mi šepetala, ko si me poklicala z urgence.

*“Sedemkrat sem obležala s preklano ustnico,
zlomljenim rebrom, modricami,
ožganino v bližini srca ...”*

Šele osmič si izmišljene stopnice,
po katerih si padala kot ona iz knjige,
ki je na koncu ubila moža, zvila v preprogo,
razgrnila si jo pred svojim bogom,
da se je na njej pogreznil v turški sed
in molče opazoval tvojo prostracijo.

Z obrazom, zakopanim v tla,
si mu golčala prošnje za odrešitev krivde
in norosti, očitka dvignjene roke, ki je prepevala
pesem o *victim blaming*, kako drugače,
tako je najlaže raztrgati objeme,
kadar ti hočejo pokazati pot.

Morala sem oklofutati tvojega boga,
da se je zdramil in pognal v beg,
med tvojim rjojenjem razparati preprogo,
da si opotekaje se odšla po stopnicah,
ki so te odpeljale v senco tvojega bivanja.